

Υπόθεση C-175/20

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

14 Απριλίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Administratīvā apgabaltiesa (περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο, Λετονία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

11 Μαρτίου 2020

Προσφεύγουσα και εκκαλούσα:

SIA SS

Καθής η προσφυγή και εφεσίβλητη:

Valsts ieņēmumu dienests (Φορολογική αρχή, Λετονία)

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Προσφυγή για την ακύρωση αποφάσεως της καθής (φορολογικής αρχής) –με την οποία απορρίφθηκε η ένσταση που υπέβαλε η προσφεύγουσα και έγινε δεκτό το αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων– για τον λόγο ότι η εν λόγω απόφαση είναι αντίθετη με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων· στο εξής: ΓΚΠΔ).

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, το αιτούν δικαστήριο ζητεί την ερμηνεία διαφόρων διατάξεων του ΓΚΠΔ και υποβάλλει ερώτημα, πρώτον, σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής των απαιτήσεων του εν λόγω κανονισμού, ειδικότερα, στο άρθρο 5, παράγραφος 1, σε αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων που υποβάλλει η φορολογική αρχή· Δεύτερον, σχετικά με την ύπαρξη ενός νόμιμου σκοπού που μπορεί να δικαιολογήσει αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων, χωρίς ποσοτικούς και χρονικούς περιορισμούς, χωρίς να διευκρινίζεται ο σκοπός της επεξεργασίας

αυτών των δεδομένων και να αναφέρεται σε μια μη καθορισμένη ομάδα προσώπων και, τρίτον, σχετικά με τα κριτήρια βάσει των οποίων κρίνεται εάν η φορολογική αρχή, ενεργώντας ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων, εγγυάται τη συμμόρφωση της επεξεργασίας δεδομένων με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον εν λόγω κανονισμό, ιδίως όσον αφορά τη νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων, τον προσωρινό της χαρακτήρα, τους σκοπούς της, το πεδίο εφαρμογής της και το είδος της.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Πρέπει οι απαιτήσεις του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι ένα αίτημα κοινολόγησως δεδομένων που υποβάλλεται από τη φορολογική αρχή, όπως το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση, με το οποίο ζητείται η παροχή σημαντικής ποσότητας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του γενικού κανονισμού προστασίας δεδομένων (ιδίως στο άρθρο 5, παράγραφος 1);
- 2) Πρέπει οι απαιτήσεις του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι η φορολογική αρχή μπορεί να αποκλίνει από τις διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, ακόμη και εάν η ισχύουσα στη Δημοκρατία της Λετονίας νομοθεσία δεν παρέχει στην εν λόγω αρχή τέτοια εξουσία;
- 3) Μπορεί να θεωρηθεί, κατά την ερμηνεία των απαιτήσεων του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων, ότι υπάρχει θεμιτός σκοπός που δικαιολογεί την υποχρέωση, η οποία επιβάλλεται από αίτημα κοινολόγησως δεδομένων, όπως το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση, περί παροχής όλων των δεδομένων που ζητούνται σε απεριόριστη ποσότητα και για απροσδιόριστη χρονικά περίοδο, χωρίς να ορίζεται ημερομηνία λήξεως για την εκτέλεση του εν λόγω αιτήματος κοινολόγησως δεδομένων;
- 4) Μπορεί να θεωρηθεί, κατά την ερμηνεία των απαιτήσεων του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων, ότι υπάρχει θεμιτός σκοπός που δικαιολογεί την υποχρέωση, η οποία επιβάλλεται από αίτημα κοινολόγησως δεδομένων, όπως το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση, περί παροχής όλων των δεδομένων που ζητούνται, ακόμη και όταν στο αίτημα κοινολόγησως δεδομένων δεν αναφέρεται (ή δεν αναφέρεται πλήρως) ο σκοπός της κοινολόγησως των πληροφοριών;
- 5) Μπορεί να θεωρηθεί, κατά την ερμηνεία των απαιτήσεων του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων, ότι υπάρχει θεμιτός σκοπός που δικαιολογεί την υποχρέωση, η οποία επιβάλλεται από αίτημα κοινολόγησως δεδομένων, όπως το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση, περί παροχής όλων των δεδομένων που ζητούνται, ακόμη και όταν, στην πράξη, αυτό αφορά απολύτως όλα τα πρόσωπα που έχουν δημοσιεύσει αγγελίες στην ενότητα «Επιβατικά Αυτοκίνητα» μιας ηλεκτρονικής πύλης;

- 6) Ποια κριτήρια πρέπει να εφαρμόζονται, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν η φορολογική αρχή, ενεργώντας ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων, εγγυάται επαρκώς ότι η επεξεργασία δεδομένων (συμπεριλαμβανομένης και της συλλογής πληροφοριών) πραγματοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων;
- 7) Ποια κριτήρια πρέπει να εφαρμόζονται, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν ένα αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων, όπως το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση, είναι δεόντως αιτιολογημένο και έχει περιστασιακό χαρακτήρα;
- 8) Ποια κριτήρια πρέπει να εφαρμόζονται, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο και κατά τρόπο που είναι συμβατός με τις απαιτήσεις του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων;
- 9) Ποια κριτήρια πρέπει να εφαρμόζονται, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν η φορολογική αρχή, ενεργώντας ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων, εγγυάται ότι η επεξεργασία δεδομένων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 5, παράγραφος 1, του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (προληπτική ευθύνη);

Παρατιθέμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου

Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46 / ΕΚ: αιτιολογικές σκέψεις 1 και 31, άρθρο 5 (αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), άρθρο 6 (νομιμότητα της επεξεργασίας) και άρθρο 23 (περιορισμοί), παράγραφος 1, στοιχείο ε).

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου

Likums «Par nodeklīem un nodevām» (Νόμος περί φόρων και τελών): άρθρο 15, παράγραφος 6, (όπως ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος κοινολογήσεως δεδομένων).

Fizisko personu datu apstrādes likums (Νόμος περί επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα): άρθρο 25, παράγραφος 1.

Νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 16ης Ιανουαρίου 2019, *Deutsche Post* (C-496/17, ΕΕ: C:2019:26), σκέψη 53.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της κύριας δίκης

- 1 Στις 28 Αυγούστου 2018, ο διευθυντής του Nodokļu kontroles pārvalde (γραφείου φορολογικού ελέγχου) της Valsts ieņēmumu dienests (κρατικής φορολογικής αρχής· στο εξής: VID) υπέβαλε προς την προσφεύγουσα αίτημα κοινολόγησης δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 6, του νόμου περί φόρων και τελών, προκειμένου να ανανεωθεί η πρόσβαση της VID στις πληροφορίες σχετικά με τους αριθμούς τηλεφώνου των διαφημιζόμενων και τους αριθμούς κυκλοφορίας των οχημάτων, που προβάλλονταν στις αγγελίες που είχαν δημοσιευτεί στην ηλεκτρονική πύλη www.ss.com από την προσφεύγουσα και προκειμένου να παράσχει, το αργότερο έως την 3η Σεπτεμβρίου 2018, πληροφορίες σχετικά με τις αγγελίες που είχαν δημοσιευτεί στην ενότητα «Επιβατικά Αυτοκίνητα» της εν λόγω πύλης κατά το χρονικό διάστημα από την 14η Ιουλίου έως την 31η Αυγούστου 2018. Ζητήθηκε από την προσφεύγουσα να χορηγήσει τις εν λόγω πληροφορίες ηλεκτρονικά σε μορφή που επέτρεπε το φιλτράρισμα και την επιλογή των δεδομένων. Ζητήθηκε επίσης από την προσφεύγουσα να συμπεριλάβει στο σχετικό αρχείο τις ακόλουθες πληροφορίες: ο υπερσύνδεσμος της αγγελίας, το κείμενο της αγγελίας, το σήμα του κατασκευαστή του οχήματος, το μοντέλο, τον αριθμό κυκλοφορίας, το τίμημα, τους αριθμούς τηλεφώνου του πωλητή. Σε περίπτωση που δεν ήταν δυνατή η ανανέωση της προσβάσεως, ζητήθηκε από την προσφεύγουσα να αναφέρει τον λόγο της αδυναμίας αυτής και να παράσχει τις προμνησθείσες πληροφορίες για τις αγγελίες που δημοσιεύθηκαν τον προηγούμενο μήνα, το αργότερο την τρίτη ημέρα κάθε μήνα.
- 2 Η προσφεύγουσα υπέβαλε καταγγελία στον αναπληρωτή γενικό διευθυντή της VID κατά του εν λόγω αιτήματος κοινολόγησης δεδομένων. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, το εύρος του αιτήματος κοινολόγησης δεδομένων (το οποίο δεν προσδιορίζει τον όγκο των πληροφοριών που πρέπει να παρασχεθούν) δεν δικαιολογείται από τον νόμο και δεν είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας ή με την αρχή της ελαχιστοποίησης της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπει ο ΓΚΠΔ, την οποία το VID, υπό την ιδιότητά της ως υπευθύνου επεξεργασίας, πρέπει να τηρεί, δεδομένου ότι οι ζητούμενες πληροφορίες αποτελούν προσωπικά δεδομένα. Επίσης, στο αίτημα κοινολόγησης δεδομένων δεν προσδιορίζεται ούτε η συγκεκριμένη ομάδα προσώπων ούτε ο σκοπός ή το εύρος της επεξεργασίας, αλλά ούτε η χρονική διάρκεια της υποχρέωσης [για την παροχή των πληροφοριών].
- 3 Με απόφαση της 30ής Οκτωβρίου 2018 (εφεξής: απόφαση), η VID απέρριψε την εν λόγω καταγγελία και έκανε δεκτό το αίτημα κοινολόγησης δεδομένων.
- 4 Με το σκεπτικό της απόφασης, γίνεται, επί της ουσίας, δεκτό ότι, κατά την επεξεργασία αυτών των δεδομένων, η φορολογική αρχή ασκεί τις λειτουργίες και τις εξουσίες που της ανατίθενται από τον νόμο. Συγκεκριμένα, η εν λόγω αρχή είναι υπεύθυνη για την είσπραξη και τον έλεγχο των φόρων, των τελών και άλλων πράξεων και υπέχει τη νομική υποχρέωση, στο πλαίσιο αυτών των καθηκόντων, να εποπτεύει τις οικονομικές και χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες φυσικών και

νομικών προσώπων, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι σχετικές πληρωμές επιφέρουν έσοδα στο ταμείο του κράτους και, ως εκ τούτου, της Ένωσης. Η έγκαιρη είσπραξη φόρων είναι προς το δημόσιο συμφέρον. Για την εκπλήρωση των λειτουργιών αυτών, ο νόμος παρέχει στους υπαλλήλους της VID την εξουσία να συλλέγουν τα έγγραφα και τις αναγκαίες πληροφορίες για τη διενέργεια των σχετικών λογιστικών εγγραφών και την καταγραφή των φορολογητέων γεγονότων ή για τη διενέργεια φορολογικού και τελωνειακού ελέγχου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 6, του νόμου περί φόρων και τελών (όπως ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος κοινολογήσεως δεδομένων), οι παρέχοντες υπηρεσίες δημοσιεύσεως αγγελιών στο διαδίκτυο υποχρεούνται να παρέχουν, κατόπιν σχετικού αιτήματος της φορολογικής αρχής, τις πληροφορίες που διαθέτουν σχετικά με τους φορολογούμενους που έχουν δημοσιεύσει αγγελίες κάνοντας χρήση των εν λόγω υπηρεσιών και σχετικά με τις αγγελίες που έχουν δημοσιεύσει. Επίσης, το άρθρο 25, παράγραφος 1, του νόμου περί επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προβλέπει ότι η επεξεργασία τέτοιων δεδομένων θα επιτρέπεται όταν συντρέχει τουλάχιστον ένας από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ. Οι διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού, σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων για τους σκοπούς της εκπλήρωσης καθήκοντος του υπεύθυνου επεξεργασίας, της ολοκλήρωσης αποστολής που έχει ανατεθεί στον εν λόγω υπεύθυνο επεξεργασίας προς το δημόσιο συμφέρον ή για την άσκηση των δημοσίων εξουσιών που έχουν ανατεθεί σε αυτόν από τον νόμο, εξειδικεύονται με τις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί στον τομέα αυτόν. Επιπλέον, οι εμπιστευτικές πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η καθής η προσφυγή προστατεύονται από τον νόμο, ιδίως με την υποχρέωση απορρήτου που υπέχουν οι υπάλληλοι της φορολογικής αρχής.

- 5 Η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή για την ακύρωση της απόφασης ενώπιον του Administratīvā rajona tiesa (πρωτοβάθμιου διοικητικού δικαστηρίου, Λετονία), προβάλλοντας ότι στην αιτιολογία της απόφασης δεν αναφέρεται ούτε ο συγκεκριμένος σκοπός της επεξεργασίας δεδομένων ούτε ο όγκος των δεδομένων που απαιτούνται για τον σκοπό αυτόν. Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η προμνησθείσα απόφαση παραβιάζει τις αρχές της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που ορίζονται στο άρθρο 5 του ΓΚΠΔ, τις οποίες η καθής, υπό την ιδιότητά της ως υπεύθυνης επεξεργασίας δεδομένων, οφείλει να τηρεί· ήτοι, να καθορίζει σαφή κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία πρέπει να συλλέγονται οι πληροφορίες που ζητήθηκαν για συγκεκριμένη ομάδα προσώπων.
- 6 Με απόφαση της 21ης Μαΐου 2019, το Administratīvā rajona tiesa απέρριψε την προσφυγή, κάνοντας, επί της ουσίας, δεκτό τον ισχυρισμό της καθής, σύμφωνα με τον οποίο δεν μπορεί να επιβληθεί περιορισμός στον όγκο των πληροφοριών στις οποίες μπορεί να έχει πρόσβαση η φορολογική αρχή σε σχέση με οποιοδήποτε πρόσωπο, εκτός εάν θεωρείται ότι οι εν λόγω πληροφορίες δεν σχετίζονται με τους σκοπούς της φορολογικής διοίκησης. Σύμφωνα με το εν λόγω δικαστήριο, δεν υπάρχει αμφιβολία ως προς το ζήτημα αυτό, καθώς οι πληροφορίες που ζητήθηκαν είναι αναγκαίες για τον εντοπισμό οικονομικών συναλλαγών που δεν

έχουν δηλωθεί και οι διατάξεις του ΓΚΠΔ ισχύουν μόνο για την προσφεύγουσα, υπό την ιδιότητά της ως παρέχουσας υπηρεσίες, αλλά όχι για τη VID.

- 7 Η προσφεύγουσα άσκησε έφεση κατά της εν λόγω απόφασης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, επαναλαμβάνοντας τους ισχυρισμούς που προέβαλε τόσο στην αρχική καταγγελία όσο και στην προσφυγή που άσκησε ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου σχετικά με την υποχρέωση της καθής να δικαιολογεί τη χρησιμότητα του συγκεκριμένου όγκου πληροφοριών που ζητούνται και να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, εφόσον, κατά την άποψή της, στο πλαίσιο του εν λόγω αιτήματος η καθής πρέπει επίσης να θεωρηθεί υπεύθυνη επεξεργασίας δεδομένων και, ως εκ τούτου, πρέπει να ικανοποιεί τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, ο ΓΚΠΔ δεν προβλέπει εξαιρέσεις, βάσει των οποίων να εξαιρείται εθνική αρχή από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που προβλέπει και να μπορεί να πραγματοποιήσει επεξεργασία προσωπικών δεδομένων κατά την κρίση της.
- 8 Η προσφεύγουσα ζήτησε από το αιτούν δικαστήριο να υποβάλει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία των διατάξεων του ΓΚΠΔ.

Βασικά επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 9 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο ΓΚΠΔ εφαρμόζεται στην υπό κρίση υπόθεση, καθώς, σχετικά με τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγονται με το αίτημα κοινολογήσεως, η καθής πρέπει να θεωρείται υπεύθυνη επεξεργασίας κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού και, συνεπώς, πρέπει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που προβλέπονται σε αυτόν. Εντούτοις, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, με την υποβολή του αιτήματος κοινολογήσεως δεδομένων, η καθής παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, καθώς απαιτεί, κάθε μήνα, να παρέχεται σε αυτήν σημαντικός όγκος δεδομένων που αφορούν απεριόριστο αριθμό αγγελιών, χωρίς να αναφέρονται συγκεκριμένοι φορολογούμενοι για τους οποίους διενεργείται φορολογικός έλεγχος. Προβάλλει ότι το αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων δεν προσδιορίζει πόσο χρόνο θα διαρκέσει η υποχρέωση που επιβάλλεται στην προσφεύγουσα σχετικά με την παροχή των πληροφοριών που αναφέρονται στο εν λόγω αίτημα. Συνεπώς, θεωρεί ότι η καθής παραβίασε τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ (νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια). Υποστηρίζει ότι ούτε το αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων ούτε το σκεπτικό της απόφασης καθορίζουν το συγκεκριμένο πλαίσιο (σκοπός) εντός του οποίου λαμβάνει χώρα η επεξεργασία των πληροφοριών από την καθής ούτε τον αναγκαίο όγκο πληροφοριών (ελαχιστοποίηση των δεδομένων). Κατά την άποψή της, στο αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων, η διοικητική αρχή πρέπει να περιλαμβάνει σαφώς καθορισμένα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία πρέπει να πραγματοποιείται η συλλογή των πληροφοριών που ζητεί η εν λόγω αρχή σε σχέση με συγκεκριμένη ομάδα αναγνωρίσιμων προσώπων.

- 10 Η καθής υποστηρίζει, για τους λόγους που παρατίθενται στην παράγραφο 4 της παρούσας σύνοψης, ότι οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην νομοθεσία της Ένωσης δεν μπορούν να επηρεάσουν το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

- 11 Η διαφορά αφορά τις εφαρμοστέες διατάξεις και την ερμηνεία τους, καθώς και το ζήτημα εάν οι νομικοί λόγοι που παρατίθενται στο αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων της VID και στην αιτιολογία της απόφασης δικαιολογούν την υποχρέωση που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με την προσβαλλόμενη διοικητική πράξη.
- 12 Στις 23 Νοεμβρίου 2016, επήλθαν τροποποιήσεις στο άρθρο 15 του νόμου περί φόρων και τελών, οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2017 και με τις οποίες προστέθηκε η παράγραφος 6 στο εν λόγω άρθρο.
- 13 Η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη βασίζεται στο άρθρο 15, παράγραφος 6, του νόμου περί φόρων και τελών (όπως ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος κοινολογήσεως δεδομένων), το οποίο προέβλεπε ότι οι παρέχοντες υπηρεσίες δημοσιεύσεως αγγελιών στο διαδίκτυο ήσαν υποχρεωμένοι να παρέχουν, κατόπιν σχετικού αιτήματος της φορολογικής αρχής, πληροφορίες που διέθεταν σχετικά με τους υποκείμενους στο φόρο που είχαν δημοσιεύσει αγγελίες κάνοντας χρήση των εν λόγω υπηρεσιών και σχετικά με τις αγγελίες που δημοσίευσαν.
- 14 Από την αιτιολογική έκθεση του τροποποιητικού νόμου μπορεί να συναχθεί ότι ελήφθησαν υπόψη σκέψεις σχετικά με την αναλογικότητα, μεταξύ άλλων, υπό το πρίσμα της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Στην αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι, προκειμένου η VID να εντοπίσει αδήλωτες οικονομικές συναλλαγές στο διαδίκτυο, είναι απαραίτητο να υποχρεωθούν, μεταξύ άλλων, οι παρέχοντες υπηρεσίες δημοσιεύσεως αγγελιών, να παρέχουν στην φορολογική αρχή τα δεδομένα που διαθέτουν ή διατηρούν σε σχέση με τις οικονομικές δραστηριότητες άλλων φορολογουμένων. Η νομοθεσία που προβλέπει τη χορήγηση στη VID της εξουσίας να ζητεί τις εν λόγω πληροφορίες, είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας υπό το πρίσμα των νομοθετικών διατάξεων που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των φυσικών προσώπων και, ιδίως, το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής, προστατεύονται, όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τον Fizisko personu datu aizsardzības likums (νόμο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων). Αυτό το δικαίωμα ερείδεται στο άρθρο 96 του Latvijas Republikas Satversmes (Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Λετονίας), το οποίο προβλέπει ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, της κατοικίας και της αλληλογραφία του. Επίσης, το άρθρο 116 του Συντάγματος προβλέπει ότι αυτό το δικαίωμα μπορεί να περιορίζεται στις περιπτώσεις που

προβλέπει ο νόμος για την προστασία των δικαιωμάτων τρίτων, της δημοκρατικής πολιτικής οργάνωσης και της δημόσιας ασφάλειας, ευημερίας και ηθικής. Οι ρυθμίσεις που περιελήφθησαν στο νομοσχέδιο επιδιώκουν έναν θεμιτό σκοπό, ήτοι την προώθηση της κοινωνικής ευημερίας. Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής αυξάνει τα έσοδα του Δημοσίου και βελτιώνει το επιχειρηματικό περιβάλλον. Επιπλέον, ζητώντας πληροφορίες από τις οντότητες που ορίζονται στο νομοσχέδιο, η VID θα μπορεί να αποκτά πληροφορίες που, εν γένει, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ψηφιακής οικονομίας (για παράδειγμα, ορισμένες οντότητες αποθηκεύουν πληροφορίες σε ψηφιακή μορφή σχετικά με το εμπόριο στο διαδίκτυο άλλων φορολογουμένων ή σχετικά με τα ποσά που εισπράττονται κατά την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών στο ψηφιακό περιβάλλον), δεν είναι δυνατόν να ληφθούν με άλλα λιγότερο περιοριστικά μέσα. Περαιτέρω, ο όγκος των πληροφοριών που θα συλλέξει η VID δεν είναι μεγαλύτερος του αναγκαίου για την επίτευξη ενός νόμιμου σκοπού. Οι πληροφορίες που θα συλλέγονται από τους [...] παρέχοντες υπηρεσίες δημοσιεύσεως αγγελιών στο διαδίκτυο θα είναι αυτές που είναι απαραίτητες για τον προσδιορισμό του οικονομικού φορέα και [...] θα περιέχουν δεδομένα σχετικά με την οικονομική δραστηριότητα των υποκειμένων στον φόρο, και όχι με την ιδιωτική τους ζωή. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το όφελος της κοινωνίας θα είναι μεγαλύτερο του περιορισμού των δικαιωμάτων των ατόμων και, συνεπώς, η ρύθμιση που περιέχει το νομοσχέδιο είναι αναλογική.

- 15 Το άρθρο 15, παράγραφος 1, του εν λόγω νόμου [όπως ίσχυε και εφαρμοζόταν] κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου προβλέπει ότι οι παρέχοντες υπηρεσίες δημοσιεύσεως αγγελιών στο διαδίκτυο είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν, κατόπιν σχετικού αιτήματος της φορολογικής αρχής, τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους σχετικά με τις αγγελίες που δημοσιεύονται και με τα πρόσωπα που τις έχουν δημοσιεύσει (διαφημιζόμενοι). Η προσφυγή ή τα ένδικα μέσα που θα ασκούνται κατά του αιτήματος κοινολογήσεως δεδομένων της φορολογικής αρχής δεν θα έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.
- 16 Επομένως, επί του παρόντος, με τη διάταξη αυτή δεν προσδιορίζεται συγκεκριμένη ομάδα προσώπων, δηλαδή δεν απαιτείται από τους παρέχοντες υπηρεσίες δημοσιεύσεως αγγελιών στο διαδίκτυο να παρέχουν πληροφορίες για υποκείμενους στον φόρο που έχουν δημοσιεύσει αγγελίες κάνοντας χρήση αυτών των υπηρεσιών και για τις αγγελίες που αυτοί δημοσίευσαν.
- 17 Στην παρούσα υπόθεση, δεν αμφισβητείται ότι η εκτέλεση του αιτήματος κοινολογήσεως δεδομένων της VID συνδέεται άρρηκτα με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- 18 Δεν αμφισβητείται επίσης ότι η VID έχει την εξουσία να συλλέγει τα δεδομένα που έχουν στη διάθεσή τους οι παρέχοντες υπηρεσίες δημοσιεύσεως αγγελιών στο διαδίκτυο, τα οποία είναι αναγκαία για την επιβολή ορισμένων φορολογικών μέτρων. Η προσφεύγουσα συναινεί στην παροχή των αναγκαίων πληροφοριών

προς την φορολογική αρχή, υπό την προϋπόθεση ότι θα υποβληθεί σχετικό αίτημα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ.

- 19 Επομένως, αυτό που αμφισβητείται είναι κατά πόσο η VID μπορεί να ζητήσει την παροχή πληροφοριών και εάν ο όγκος πληροφοριών που ζητείται μπορεί να είναι απεριόριστος. Επιπλέον, από το αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων στην υπό κρίση υπόθεση προκύπτει ότι όλες οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται το αργότερο την τρίτη ημέρα κάθε μήνα, χωρίς να ορίζεται χρονικό όριο για την εν λόγω υποχρέωση.
- 20 Η διαφορά έχει αντικείμενο επίσης το είδος των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στο αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων, καθώς η πρακτική των αρχών που συνεπάγεται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ, πρέπει να είναι σύμφωνη με την νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων αυτών (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου, της 16ης Ιανουαρίου 2019, *Deutsche Post*, C-496/17, EU:C:2019:26, σκέψη 53).
- 21 Το άρθρο 15, παράγραφος 6, του νόμου περί φόρων και τελών δεν καθορίζει το περιεχόμενο του αιτήματος κοινολογήσεως δεδομένων. Η VID υποστηρίζει ότι όλες οι πληροφορίες που σχετίζονται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι αναγκαίες. Η φορολογική αρχή επιθυμεί, επί της ουσίας, να διενεργεί συνεχείς και εξαντλητικούς ελέγχους, προκειμένου να διαπιστώνει εάν έχουν πραγματοποιηθεί κρυφές συναλλαγές, εάν έχει πραγματοποιηθεί αδήλωτη επιχειρηματική δραστηριότητα και εάν είναι αναγκαία η επιβολή συγκεκριμένων φορολογικών μέτρων.
- 22 Από την αιτιολογική έκθεση του προμνησθέντος τροποποιητικού νόμου, συνάγεται ότι έχει ήδη κριθεί το ζήτημα της αναλογικότητας υπό το πρίσμα της σχετικής νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων. Εντούτοις, υπάρχει αμφισβήτηση σχετικά με τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ.
- 23 Τα ζητήματα ερμηνείας των διατάξεων του ΓΚΠΔ στο πλαίσιο της υπό κρίση διαφοράς δεν έχουν αναλυθεί διεξοδικά. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η επεξεργασία των πληροφοριών στις οποίες αναφέρεται το αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων μπορεί να επηρεάσει τα θεμελιώδη δικαιώματα ενός ευρέος κύκλου προσώπων (δεδομένου ότι το αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων δεν προσδιορίζει τα εν λόγω πρόσωπα), συνεπώς, η επεξεργασία των υπό κρίση δεδομένων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει ο ΓΚΠΔ. Σχετικά με το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων, πρέπει να σημειωθεί ότι οι νομικοί λόγοι στους οποίους στηρίζεται του είναι ανεπαρκείς, αν και αυτό αντισταθμίζεται κάπως με την αιτιολογία της απόφασης. Δεν είναι δυνατόν να διατυπωθεί με απόλυτη σαφήνεια το συμπέρασμα ότι ένα τέτοιο αίτημα παροχής πληροφοριών μπορεί να θεωρηθεί δεόντως αιτιολογημένο και με προσωρινό χαρακτήρα και ότι δεν αναφέρεται σε όλες τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην ενότητα «Επιβατικά

Αυτοκίνητα», καθώς η φορολογική αρχή επιθυμεί, κατ' ουσίαν, να διενεργεί συνεχείς και εξαντλητικούς ελέγχους.

- 24 Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες σχετικά με το εάν η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που πραγματοποιείται από τη VID μπορεί να θεωρηθεί ότι συμμορφώνεται προς τους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας, κατά την έννοια της αιτιολογικής σκέψης 31 του ΓΚΠΔ.
- 25 Στο πλαίσιο της εξέτασης της υπό κρίση διοικητικής υπόθεσης, είναι απαραίτητο να καθοριστεί εάν η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων πραγματοποιείται με διαφανή τρόπο για τα ενδιαφερόμενα μέρη, εάν οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων ζητούνται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και εάν η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων πραγματοποιείται μόνο στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαία για την εκπλήρωση των καθηκόντων της VID (ελαχιστοποίηση δεδομένων), κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ.
- 26 Για να επιβεβαιώσουμε τα ανωτέρω, πρέπει να ερμηνευθούν ορθώς οι απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, υπό το φως των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης. Οι κανονιστικές πράξεις δεν περιέχουν συγκεκριμένα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία μπορεί να εκτιμηθεί, εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας εγγυάται τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ (προληπτική ευθύνη). Η λετονική νομοθεσία δεν περιέχει πιο σαφείς κανόνες για το ζήτημα της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ κατά το μέτρο που αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτήν που αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση υπόθεσης. Επομένως, είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν τα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία πρέπει να εκτιμάται, κατά πόσον το αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων της VID σέβεται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και εάν το υπό κρίση αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων μπορεί να θεωρηθεί αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία, για τη διασφάλιση σημαντικών σκοπών δημοσίου συμφέροντος, τόσο της Ένωσης όσο και της Λετονίας, στον φορολογικό και τον δημοσιονομικό τομέα.
- 27 Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στο υπό κρίση αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων δεν γίνεται αναφορά σε «ειδική έρευνα» που διεξάγει η VID, κατά την έννοια των διατάξεων του κανονισμού.
- 28 Με το εν λόγω αίτημα κοινολογήσεως δεδομένων, δεν ζητούνται πληροφορίες για συγκεκριμένα πρόσωπα, αλλά για όλους τους ενδιαφερόμενους που έχουν δημοσιεύσει αγγελίες στην ενότητα «Επιβατικά Αυτοκίνητα» της διαδικτυακής πύλης. Επιπλέον, απαιτείται να οι εν λόγω πληροφορίες να παρέχονται το αργότερο την τρίτη ημέρα κάθε μήνα (δηλαδή, η προσφεύγουσα πρέπει να παρέχει στη VID όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις αγγελίες που δημοσιεύτηκαν τον προηγούμενο μήνα).

- 29 Βάσει των ανωτέρω, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες για το κατά πόσον αυτός ο τρόπος δράσης μιας εθνικής αρχής μπορεί να θεωρηθεί ότι συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ.
- 30 Κατά τη λήψη της απόφασης για την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το αιτούν δικαστήριο έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:
- 1) τις υφιστάμενες αμφιβολίες σχετικά με την ορθή ερμηνεία του ΓΚΠΔ
  - 2) τη σημασία της ορθής ερμηνείας της νομοθεσίας της Ένωσης για την ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων στα κράτη μέλη ·
  - 3) την έλλειψη συγκεκριμένων κριτηρίων, σύμφωνα με τα οποία μπορεί να διαπιστωθεί, εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει εγγυηθεί δεόντως τη συμμόρφωση της επεξεργασίας των δεδομένων (συμπεριλαμβανομένης, επίσης, της συλλογής των πληροφοριών) προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ ·
  - 4) την καθοριστική σημασία της ερμηνείας των εν λόγω κανόνων από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ορθή και δίκαιη επίλυση της υπό κρίση διοικητικής διαφοράς.